

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľky **M. G.**, nar. X., bytom K., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., advokátom v P., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. X., o úrazovú rentu, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 1. decembra 2008, č.k. 14Sd 135/ 2008-33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 1. decembra 2008, č.k. 14Sd 135/ 2008-33, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 1. decembra 2008, č. k. 14Sd 135/2008-33, potvrdil rozhodnutie z 23. januára 2008 (nesprávne z 23. januára 2007) číslo 222-7135/2007, ktorým odporkyňa vyslovila, že navrhovateľka podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), nemá nárok na úrazovú rentu z poškodenia zdravia pri autohavárii v dôsledku pracovného úrazu z 21. marca 1989. Zároveň krajský súd nepriznal odporkyňi náhradu trov konania.

Krajský súd uviedol, že odporkyňa podľa § 89a zákona o sociálnom poistení správne žiadosť navrhovateľky zamietla, lebo navrhovateľka už dovŕšila dôchodkový vek a odporkyňa postupovala v súlade s § 88 a nasledujúcich ustanovení zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľke nemohla byť priznaná ani úrazové renta za obdobie od 1. januára 2004 do 23. augusta 2007, lebo navrhovateľka nepreukázala, že na odporkyňu takáto povinnosť zo strany zamestnávateľa prešla.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť podľa § 220 OSP tak, že rozhodnutie odporkyne z 23. januára 2008 číslo 222-7135/2007 bude odvolacím súdom zrušené a vec vrátená odporkyni na ďalšie konanie.

V odôvodnení odvolania uviedla, že z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že je nepreskúmateľné a podľa zaužívanej súdnej praxe je nepreskúmateľnosť rozhodnutia samostatným dôvodom na jeho zrušenie. Poukázala na skutočnosť, že odporkyňa jej vyplácala rentu za jej bývalého zamestnávateľa z titulu odškodnenia pracovného úrazu. Nestotožňuje sa so závermi prvostupňového súdu v tom, že nárok na úrazovú rentu zaniká dovŕšením dôchodkového veku, lebo v starších prípadoch odporkyňa vypláca polovicu nároku na úrazovú rentu aj po priznaní starobného dôchodku. U nej odporkyňa nemala posudzovať nárok na úrazovú rentu ako nový nárok, ale ako zmenu náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, v ktorom smere poukázala na uznesenie Okresného súdu v Prievidzi z 30. novembra 2006, č.k. 12C 193/2006-43, ktorým bolo zastavené konanie, ktorým sa domáhala nároku na úrazovú rentu za obdobie od 1. januára do 29. februára 2004. V tomto konaní súd konštatoval, že treba postupovať podľa zákona o sociálnom poistení a že ide o nárok, ktorý musí byť vybavovaný v správnom konaní. Záverom konštatovala, že ak jej nevznikol už v ďalšom období nárok na úrazovú rentu, na ktorú sa zmenila náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, vznikol jej nesporne nárok na úrazovú rentu, na ktorú sa zmenila náhrada za stratu na dôchodku, ktorou sa mal súd zaoberať.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 89a zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 310/2006 Z.z.) nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

Podľa § 201 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce) v znení neskorších predpisov (do jeho zrušenia od 1. januára 2004) náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity sa poskytne zamestnancovi v takej sume, aby spolu s jeho zárobkom po pracovnom úraze alebo po zistení choroby z povolania s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku poskytovaného z toho istého dôvodu sa rovnala jeho priemernému zárobku pred vznikom škody. Pritom sa prihliada na zárobok zamestnanca, ktorý dosiahol zvýšeným pracovným úsilím.

Podľa § 205d ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. (Zákonník práce) v znení účinnom od 26. novembra 1993 do 31. marca 2002, organizácie zamestnávajúce aspoň jedného pracovníka sú pre prípad svojej zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania poistené (ďalej len zákonné poistenie) v úrazovej poisťovni. To sa nevzťahuje na organizácie, ktoré majú podľa zákona postavenie štátneho orgánu.

Podľa Čl. III. č. 275/1993 Z.z., ktorým sa mení Zákonník práce a zákon č. 143/1992 Zb. o plati a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch v znení neskorších predpisov, do zriadenia úrazovej poisťovne preberá je povinnosti a práva podľa § 250d Zákonníka práce Slovenská poisťovňa, a.s.

Slovenská poisťovňa, a.s. tieto povinnosti plnila do 31. marca 2002, keďže zákonom č. 242/2001 Z.z. s účinnosťou od 1. apríla 2002 výkon poistenia zodpovednosti za škody na zdraví spôsobené úrazom alebo chorobou z povolania prešiel na Sociálnu poisťovňu (§ 9 a § 44a až § 44g zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov).

Podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume v akej patrili do 31. decembra 2003.

Podľa § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka 12. októbra 2007 žiadala o priznanie úrazovej renty na základe zhoršenia zdravotného stavu od 23. augusta 2007. Podľa záverov lekárskeho posudku Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza z 15. novembra 2007 pokles pracovnej schopnosti navrhovateľky bol určený podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení na 75 % od 23. augusta 2007. V dôsledku pracovného úrazu z 21. marca 1989 bol navrhovateľke priznaný od 14. januára 1990 invalidný dôchodok na následky pracovného úrazu a 28. februára 2005 dovŕšila navrhovateľka dôchodkový vek. Navrhovateľka nepreukázala, že jej bola 31. decembra 2003 vyplácaná strata na zárobku pri súčasnom poberaní invalidného dôchodku v dôsledku pracovného úrazu, rovnako nepreukázala, že konanie o takomto jej nároku je predmetom súdneho konania, prípadne že jej nárok na poskytovanie uvedenej náhrady vznikol. Z uvedeného dôvodu tiež nebolo preukázané, že od 1. januára 2004 sa jej náhrada za stratu na zárobku zmenila na úrazovú rentu.

Z § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že Sociálna poisťovňa preberá iba výplatu plnení, ktoré sú v zákone výslovne uvedené.

Zo súdnych aj z administratívnych spisov vyplýva, že navrhovateľka od roku 1983 pracovala ako robotníčka pri výrobe zmrzliny u zamestnávateľa P., š.p. P., kde dňa 21. marca 1989 utrpela pracovný úraz pri autohavárii. Od 14. januára 1990 bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok na následky úrazu. Vtedajší zamestnávateľ navrhovateľky, ktorým bol P., š.p. P. jej na základe rozsudku Okresného súdu v Prievidzi z 25. októbra 2006, č.k. 5C/125/2002-182, vyplácal náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti v období od 1. apríla 2001 do 31. marca 2002 prostredníctvom Slovenskej poisťovne, a.s. Bratislava a od 1. apríla 2002 prostredníctvom odporkyne. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (ďalej len „náhrada“) do 31. decembra 2003 jej nebola vyplácaná, lebo jej existenciu nepreukázala, čo vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu v Prievidzi z 25. októbra 2006 č.k. 5C/125/2005-182. Treba ešte uviesť, že konanie o náhrade za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti od 1. apríla 2001 do 29. februára 2004, (od 1. januára 2004 považovanej za úrazovú rentu) a o priznanie sumy 23 880 Sk s príslušenstvom bolo uznesením Okresného súdu v Prievidzi z 30. novembra 2006, č.k. 12C/193/2006-43, zastavené s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia mal byť spis postúpený odporkyňi z dôvodu, že nebola daná právomoc súdu na konanie. Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu však navrhovateľka nepodala a preto posúdenie jeho vecnej správnosti nemohlo byť predmetom posudzovania v tomto konaní.

Z vykonaného dokazovania vo veci oboznámením sa s obsahom právoplatných rozhodnutí Okresného súdu v Prievidzi vyplynulo, že navrhovateľka nepreukázala, že jej k 31. decembru 2003 vznikla strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Rovnako nepreukázala, že odporkyňa prevzala, alebo bola povinná prevziať od jej zamestnávateľa výplatu náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v dôsledku jej pracovného úrazu z 21. marca 1989, pre následky ktorého bol navrhovateľke priznaný od 27. októbra 1989 a vyplácaný od 14. januára 1990 invalidný úrazový dôchodok. Preskúmané rozhodnutie z 23. januára 2008 číslo 222-7135/2007, ktorým odporkyňa podľa § 88 zákona o sociálnom poistení žiadosti navrhovateľky o priznanie úrazovej renty nevyhovela, lebo 28. mája 2005 navrhovateľka dovŕšila dôchodkový vek a do dovŕšenia dôchodkového veku

nenastala podstatná zmena pomerov v súvislosti s pracovným úrazom z 21. marca 1989 považuje preto aj odvolací súd za vecne správne.

Bez ohľadu na uvedené skutočnosti treba ešte pripomenúť, že k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky došlo až od 23. augusta 2007, t.j. po dovŕšení dôchodkového veku tak, ako to vyplýva z lekárskej správy z 15. novembra 2007.

Uvedené skutočnosti svedčia tiež o tom, že preskúmané rozhodnutie odporkyne nie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ako to mylne vo svojom odvolaní namieta navrhovateľka.

Odvolací súd preto nemohol vytýkať krajskému súdu, že napadnuté rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne a ako zákonné ho potvrdil.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 OSP rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd v konaní neúspešnej navrhovateľke nepriznal. (§ 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. apríla 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová